

ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE VLAAMSE CODEX DIERENWELZIJN VAN 17 MEI 2024

Samenvatting

De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 bevat een aantal bepalingen die verduidelijking of bijsturing vereisen. Voorliggend ontwerpdecreet komt hieraan tegemoet. Hiernaast voorziet het ontwerpdecreet bepalingen aangaande de administratieve sanctionering en bepalingen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Onderhavig wijzigingsdecreet kadert binnen het beleidsveld Dierenwelzijn. Het wijzigingsdecreet geeft o.a. invulling aan de operationele doelstellingen aangaande het realiseren van effectieve en passende sanctionering na overtredingen, zodat de dierenwelzijnsregelgeving beter wordt nageleefd en dierenmishandeling wordt voorkomen.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

- De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 bevat enkele taalkundige en vormelijke onvolkomenheden waardoor de reikwijdte van de bepalingen niet altijd voldoende duidelijk is.
- De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 beperkt de mogelijkheden voor het opleggen of treffen van maatregelen om een einde te maken aan dierenwelzijnsovertredingen tot maatregelen die niet raken aan de grondrechten van de betrokkene en die geen dwingende toezichtrechten, waarbij het akkoord van de betrokkene niet vereist is, inhouden. Dergelijke maatregelen kunnen echter noodzakelijk zijn om adequaat te kunnen ingrijpen en het welzijn van de betrokken dieren te waarborgen. Verder ontbreekt in voormelde Codex de strafbaarstelling in geval van niet naleving van de opgelegde maatregelen, of het tenietdoen van uitgevoerde maatregelen.
- In de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 ontbreekt de mogelijkheid om processen-verbaal elektronisch te ondertekenen, waardoor deze te weinig toekomstgericht is.
- Een efficiënt bestraffingsbeleid is het essentiële sluitstuk van een degelijk handhavingsbeleid. Dit bestraffingsbeleid moet voldoende ontradend zijn en in verhouding staan tot de vastgestelde overtredingen. De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 voorziet verschillende mogelijkheden om tot een gepaste bestraffing te komen in geval van overtredingen. Deze mogelijkheden laten echter niet altijd voldoende flexibiliteit om kort op de bal te spelen, waardoor

de performantie van het handhavingsbeleid in het gedrang komt. Daarnaast zijn de voorziene bepalingen onvoldoende specifiek om de rechtszekerheid te garanderen.

5. De bepalingen aangaande de bescherming van persoonsgegevens, voorzien in de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024, zijn onvoldoende robuust om volledige rechtszekerheid te garanderen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Er worden een aantal taalkundige verbeteringen en inhoudelijke verduidelijkingen aangebracht om discussies over de reikwijdte van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 uit te sluiten.

Om gepast te kunnen optreden in geval van overtredingen van de regelgeving, moeten de personen, bevoegd voor het toezicht op de naleving, maatregelen kunnen opleggen of uitvoeren, op maat van de individuele situatie. Daar het gaat om levende dieren, kan het nodig zijn om snel en ingrijpend op te treden, met het oog op het garanderen van het dierenwelzijn. Het kan dan ook noodzakelijk zijn om maatregelen die ingrijpen in grondrechten van de eigenaar van de dieren, of een dwingend karakter hebben, op te leggen of te nemen. Met artikel 14 van het ontwerp wordt deze mogelijk expliciet vermeld, waarbij de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om een kader hiervoor te scheppen.

Tot op heden worden processen-verbaal en processen-verbaal van waarschuwing nat ondertekend. Er is echter een sterke trend naar digitalisering van een hele reeks processen, waarbij ook toepassingen ontwikkeld worden die voldoende beveiliging bieden voor het elektronisch ondertekenen van officiële documenten. Om de Vlaamse Codex Dierenwelzijn voldoende robuust te maken naar de toekomst toe, wordt in artikel 14 van het ontwerp de wettelijke basis voor het digitaal ondertekenen van processen-verbaal en processen-verbaal van waarschuwing voorzien.

De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 voorziet de mogelijkheid om een administratieve boete of een alternatieve sanctie op te leggen. Om enerzijds een lik-op-stukbeleid te kunnen voeren, en anderzijds de verhouding tussen de overtreding en de strafmaat te kunnen optimaliseren, wordt met de artikelen 13, 16 en 17 de mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve transactie onder de vorm van een geldsom voorzien, waarbij de hieruit volgende inkomsten in het Dierenwelzijnsfonds terecht zullen komen. Tegelijk wordt de procedure voor het opleggen van een administratieve boete verfijnd om de rechtszekerheid te vergroten.

Met artikel 21 worden de bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens robuuster gemaakt.

Met het Programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 werd de inwerkingtreding van de nieuwe administratieve sanctieprocedure uitgesteld tot 1 januari 2026. Om die reden wordt de inwerkingtreding van de bepalingen van het voorliggende ontwerp die betrekking hebben op deze sanctieprocedure in artikel 25 eveneens vastgesteld op 1 januari 2026.

Impactanalyse

De mogelijkheid voor bevoegde personen om, in geval van overtredingen van de dierenwelzijnsregelgeving, maatregelen op te leggen of uit te voeren die grondrechten beperken of dwingende toezichtrechten uitmaken, kan ingrijpen op de grondrechten van betrokkenen, zoals het eigendomsrecht en het beschikkingsrecht. Deze maatregelen zullen enkel opgelegd of uitgevoerd kunnen

worden wanneer dit noodzakelijk is om een einde te maken aan de aantasting van het dierenwelzijn, veroorzaakt door het tekortschieten van de eigenaar in de naleving van de regelgeving, en wanneer het beoogde resultaat niet bereikt kan worden met minder ingrijpende maatregelen. Er zal steeds een zorgvuldige afweging gemaakt worden tussen de grondrechten van de betrokkenen en het welzijn van de dieren, dat als een doelstelling van algemeen belang wordt beschouwd. De Vlaamse Regering zal het kader voor de toepassing van maatregelen die grondrechten beperken of dwingende toezichtrechten uitmaken, uitwerken, zodat de impact op grondrechten beperkt wordt tot het strikt noodzakelijke en de bedoelde maatregelen op transparante en proportionele wijze worden toegepast, zodat de rechtszekerheid van de betrokkenen wordt gegarandeerd.

Het invoeren van de mogelijkheid om een geldsom op te leggen vooraleer eventueel over te gaan tot administratieve beboeting zal uitsluitend tot gevolg hebben dat een aantal sanctiedossiers afgerond zal kunnen worden onder de procedure van de geldsom, in plaats van onder de administratief zwaardere procedure van de administratieve boete. Het valt te verwachten dat dit louter een verschuiving van de bron van de inkomsten tot gevolg zal hebben, maar geen impact zal hebben op de totale inkomsten. De mogelijkheid van het opleggen van een geldsom zal de toename van de werklast als gevolg van de invoering van de administratieve boetes wel enigszins beperken.

De bepalingen aangaande de gegevensbescherming ten slotte zorgen voor meer transparantie en een grotere rechtszekerheid voor de betrokken personen.

Voorliggend wijzigingsdecreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen, noch op Brussel.

Implementatie

Met het Programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 werd de inwerkingtreding van de nieuwe administratieve sanctieprocedure uitgesteld tot 1 januari 2026, zodat er voldoende tijd was om met het voorliggende decreet enkele noodzakelijke verfijningen van het beleidsmatig proces aan te brengen. De bepalingen aangaande de administratieve sanctieprocedure zullen dan ook eveneens op 1 januari 2026 in werking treden.

Een aantal bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 treedt op een latere datum in werking. De wijzigingen aan deze bepalingen zullen op dezelfde datum in werking treden.

Voor de overige bepalingen wordt de standaardtermijn gehanteerd.

C. Totstandkomingsprocedure

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies met nr. 2025/236 werd geformuleerd op 26 juni 2025.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 juni 2025.

Het akkoord van de minister van Begroting werd verleend op X (datum).

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Het eerste artikel bepaalt dat dit decreet een gewestaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Dit artikel brengt een taalkundige verbetering aan in de definities van hondenkwekerij en kattenkwekerij, zodat geen twijfel meer kan bestaan over de reikwijdte ervan.

Daarnaast wordt om legistische redenen de definitie van een gastgezin verplaatst van artikel 18 van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn (hierna: de Codex) naar artikel 3. Tegelijk wordt de definitie verduidelijkt, zodat er geen twijfel over kan bestaan dat het gaat om elke natuurlijke persoon die op initiatief van een dierenasiel dieren opvangt op een andere plaats als het dierenasiel zelf.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 17, §2, van de Codex zodat er geen twijfel over kan bestaan dat de Vlaamse Regering eveneens voorwaarden aangaande de verzorging van de dieren kan opnemen in de erkenningsvoorwaarden voor hondenkwekerijen, kattenkwekerijen, dierenasielen, dierenpensions, handelszaken voor dieren en dierentuinen.

Artikel 4

De formulering van de definitie van een gastgezin, zoals die voorzien was in artikel 18 van de Codex, bevatte onvoldoende onderscheid tussen de definitie van een 'gastgezin' en de verordenende voorschriften in dit verband, waardoor de indruk kon ontstaan dat de definitie van 'gastgezin' zeer eng was opgevat, en slechts een beperkt aantal personen hieronder vielen. Een verbeterde definitie werd ingepast in artikel 3 van de Codex. De verordenende bepaling wordt behouden in artikel 18 van de Codex.

Artikel 5

De Codex voorziet in zijn artikelen 19, 23 en 63 verschillende subsidieregelingen. Deze lopen echter niet gelijk. Zo ontbreekt in artikel 19 een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om, voor wat betreft de subsidies voor dierenasielen, eveneens de wijze van verantwoording van de subsidies en de controle op de naleving van de subsidievoorwaarden te bepalen. Artikel 5 van het ontwerp zet dit recht, zodat enerzijds het duidelijk is dat eventueel misbruik van subsidies kan gecontroleerd worden, en anderzijds artikel 19 van de Codex in lijn wordt gebracht met de artikelen 23 en 63.

Artikel 6

De Codex voorziet in zijn artikelen 19, 23 en 63 verschillende subsidieregelingen. Deze lopen echter niet gelijk. Zo ontbreekt in artikel 23 een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om, voor wat betreft subsidies in de landbouwsector, eveneens de regels voor het beoordelen van de aanvragen en de procedure voor een eventuele terugvordering te bepalen. Artikel 6 van het ontwerp zet dit recht, zodat enerzijds het duidelijk is dat een degelijke beoordeling van de subsidieaanvragen kan gebeuren en, in geval van misbruik, subsidies kunnen teruggevorderd worden, en anderzijds artikel 23 van de Codex in lijn wordt gebracht met de artikelen 19 en 63.

Artikel 7

Artikel 12, eerste lid, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, die werd opgeheven door de Codex, voorzag, naast het verbod op de verhandeling van dieren op de openbare weg of markten, ook een verbod op de verkoop aan huis (leurhandel), tenzij het initiatief uitging van de koper. Dit verbod werd niet overgenomen bij de opmaak van de Codex. Het spreekt echter voor zich dat leurhandel enerzijds zou leiden tot impulsaankopen en anderzijds onvoldoende garanties kan bieden voor het welzijn van de aangeboden dieren, zodat duidelijk is dat het hier om een vergetelheid gaat. Met dit artikel wordt deze vergetelheid hersteld, door aan artikel 27, eerste lid, van de Codex het verbod op leurhandel toe te voegen. Verkoop op afspraak of in het

kader van regelmatig voorkomende transacties tussen professionelen, vallen niet onder dit artikel gezien het hier niet om leurhandel gaat.

Artikel 8

De Vlaamse Regering kan luidens artikel 31 van de Codex voorwaarden opleggen aan de verhandeling van dieren met het doel hen te beschermen en hun welzijn te verzekeren. De elementen waarop die voorwaarden betrekking kunnen hebben, worden middels artikel 8 van het ontwerpdecreet uitgebreid met "de persoon of inrichting van herkomst", "het kweken van dieren" en "de instanties of personen waaraan de dieren worden verkocht". Dit gebeurt onder andere teneinde tegemoet te komen aan een advies van de Raad van State, met nr. 77.056/3 van 8 oktober 2024.

Artikel 9

Artikel 33, §2, van de Codex machtigt de Vlaamse Regering om de regels voor het certificaat van goedkeuring voor wegvervoermiddelen te bepalen. Artikel 9 verduidelijkt dat het hierbij gaat om de regels voor het aanvragen, uitreiken, schorsen en intrekken van het certificaat.

Artikel 10

Artikel 34 van de Codex verwijst naar de Wereldpostconventie. Die wordt echter regelmatig herzien, waardoor de huidige verwijzing in de Codex reeds achterhaald is. Om de Codex toekomstbestendig te maken, wordt de tekst van het decreet gewijzigd zodat de Wereldpostconventie, zoals van kracht op de dag van de verzending of bestelling van de dieren, van toepassing is op de verzending van dieren per post of postpakketdienst.

Artikel 11

Artikel 39, §3, tweede lid, 2°, van de Codex machtigt de Vlaamse Regering om de regels voor het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachten van dieren buiten de erkende slachthuizen vast te stellen. Artikel 11 verduidelijkt dat het hierbij gaat om de regels voor het aanvragen, uitreiken, schorsen en intrekken van het getuigschrift.

Daarnaast brengt artikel 11 twee taalkundige verbeteringen aan in de eerste en tweede paragraaf van artikel 39, en wordt het geciteerde opschrift van het decreet van 22 december 2006 gecorrigeerd.

Artikel 12

In artikel 40, §1, eerste lid, van de Codex wordt een taalkundige verbetering aangebracht.

Artikel 13

Artikel 16 van dit decreet voegt de betaling van een geldsom (administratieve transactie) in artikel 70 van de Codex als bijkomende mogelijke administratieve sanctie. Met dit artikel 13 wordt ervoor gezorgd dat de opbrengsten van deze geldsommen terechtkomen in het Vlaamse Dierenwelzijnsfonds. Om legistieke redenen wordt de betrokken paragraaf in zijn geheel vervangen.

De Codex voorziet in zijn artikelen 19, 23 en 63 verschillende subsidieregelingen. Deze lopen echter niet gelijk. Zo ontbreekt in artikel 63 een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om, voor wat betreft subsidies voor wetenschappelijk onderzoek, het uitvoeren van maatregelen met een gunstig effect op het dierenwelzijn en het uitvoeren van projecten in het kader van het klimaatbeleid, eveneens de regels voor het beoordelen van de aanvragen en de procedure voor een eventuele terugvordering te bepalen. Artikel 13 van het ontwerp zet dit recht, zodat enerzijds het duidelijk is dat een degelijke beoordeling van de subsidieaanvragen kan gebeuren en, in geval van misbruik, subsidies

kunnen teruggevorderd worden, en anderzijds artikel 63 van de Codex in lijn wordt gebracht met de artikelen 19 en 23.

Artikel 14

Met dit artikel wordt vooreerst paragraaf 2, zevende lid, van artikel 64 van de Codex ondergebracht in een nieuwe paragraaf 2/1. Deze bepaling wordt aangevuld met een machtiging aan de Vlaamse Regering om de maatregelen die beperkingen van grondrechten inhouden of dwingende toezichtrechten uitmaken en die door de personen, aangeduid in artikel 64, §1, van de Codex, kunnen opgelegd of uitgevoerd worden, te bepalen. Om de aantasting van het welzijn van de betrokken dieren te stoppen en de naleving van de regelgeving af te dwingen, kan het immers nodig zijn om maatregelen op te leggen of te nemen die raken aan de grondrechten van de eigenaar of dwingende toezichtrechten uitmaken, zoals het afbouwen van het dierenbestand, het verplicht omheinen van de tuin met het oog op het verlenen van meer bewegingsvrijheid aan bijvoorbeeld honden, het vorderen van een dierenarts, het vorderen van een hoefsmid, het aanstellen van een poetsbedrijf edm. Uiteraard vallen maatregelen die er louter uit bestaan om naleving van de regelgeving af te dwingen, zoals het verplicht laten steriliseren van katten, niet onder deze categorie.

Uit de samenlezing van de verschillende bepalingen van de Codex blijkt onvoldoende duidelijk dat ook het niet uitvoeren van de maatregelen, opgelegd door de personen aangeduid in artikel 64, §1, eerste lid, van de Codex, of het tenietdoen van de maatregelen, getroffen door deze personen, bestraft kan worden met de straffen voorzien in de artikelen 66 en 67 van de Codex. Met dit artikel wordt dit verduidelijkt. Uiteraard blijven de bevoegde personen die de maatregelen hebben opgelegd of getroffen ook bevoegd om eerder opgelegde of getroffen maatregelen te wijzigen of op te heffen.

Heel wat dieren worden naar het buitenland vervoerd, onder meer om daar geslacht te worden. De regels voor dit vervoer zijn vervat in een Europese verordening, en zijn identiek binnen de hele Europese Unie. Bevoegde autoriteiten van het land van bestemming merken bij aankomst van de dieren regelmatig zaken op die erop wijzen dat op Vlaams grondgebied overtredingen van de betreffende verordening werden begaan, zoals het vervoer van dieren die niet geschikt zijn voor transport. Deze zaken worden gemeld aan het Departement en meer bepaald de afdeling Dierenwelzijn. Deze autoriteiten hebben weliswaar niet de bevoegdheid om officiële vaststellingen van overtredingen op Vlaams grondgebied te doen, maar zijn, gelet op hun bevoegdheid ter zake op hun eigen grondgebied en hun expertise, een betrouwbare bron van meldingen. Om deze reden voorziet de Codex in artikel 64, §4, dat deze meldingen als basis voor een proces-verbaal kunnen gebruikt worden. Daar de bestaande formulering twijfel laat bestaan over de eventuele bevoegdheid van bevoegde autoriteiten van andere landen voor het vaststellen van overtredingen op Vlaams grondgebied, wordt de formulering verduidelijkt, zonder dat de inhoud van de bepaling gewijzigd wordt. Voor de duidelijkheid wordt ook een definitie van bevoegde autoriteit ingevoegd.

Artikel 64, §5, van de Codex voorziet een verschillende regeling voor het bezorgen van processen-verbaal aan het Openbaar Ministerie al naargelang het proces-verbaal werd opgesteld door de leden van de federale of lokale politie, dan wel door personeelsleden van het Departement. Met dit wijzigingsdecreet wordt ernaar gestreefd dit te uniformiseren. Daarnaast blijkt in praktijk dat, doordat, enerzijds klachten vaak zowel bij het Departement als bij de politie worden ingediend, en, anderzijds, het Departement niet op de hoogte is van de processen-verbaal, opgesteld door de politie, het te vaak gebeurt dat de inspecteurs van het Departement onvoldoende zicht hebben op de totaliteit van het dossier van een betrokkene, waardoor niet enkel niet gegarandeerd kan worden dat gepast wordt opgetreden, maar ook niet dat de overtreder geen twee keer wordt geverbaliseerd voor dezelfde overtreding. Om deze redenen wordt nu voorzien dat alle processen-

verbaal, ongeacht de verbalisant, aan het Openbaar Ministerie worden bezorgd, en dat tegelijkertijd een afschrift wordt bezorgd aan de personen, aangeduid voor de afhandeling van de administratieve sanctieprocedure. Tevens wordt de procedure in geval geen gevolg wordt gegeven aan een proces-verbaal van waarschuwing in lijn gebracht met deze aanpassing.

Tot slot wordt een nieuwe paragraaf 6/1 ingevoegd, die toelaat dat processen-verbaal en processen-verbaal van waarschuwing ondertekend worden met een gekwalificeerde elektronische handtekening. Hiermee wordt de Codex aangepast aan de digitale evolutie en toekomstbestendiger gemaakt.

Artikel 15 en 16

Artikel 70 van de Codex behandelt zowel de strafrechtelijke als de administratieve sanctieprocedure. Hierdoor is het artikel moeilijker leesbaar. Om deze reden worden de procedures met artikel 15 en 16 van dit decreet opgesplitst.

Artikel 15

Dit artikel voegt een nieuw artikel 69/1 in de Codex, waarin de paragrafen 3 en 4 van artikel 70 van de Codex worden geïncorporeerd, en de procedure in het kader van het strafrechtelijke spoor wordt vastgelegd. In de Codex is voorzien dat de procureur des Konings binnen een termijn van drie maanden kan beslissen, ofwel om strafrechtelijk te vervolgen of te seponeren, ofwel dat er tot de administratieve afhandeling kan worden overgegaan. Deze bepaling miskent de andere mogelijkheden die het Openbaar Ministerie heeft om een proces-verbaal strafrechtelijk af te handelen. Ze wordt dan ook aangepast zodat het Parket de volle autonomie over de wijze van strafrechtelijke afhandeling behoudt, waarbij seponering als een vorm van strafrechtelijke afhandeling moet beschouwd worden.

Verder wordt, omwille van de rechtszekerheid en het principe van gelijke behandeling, de termijn van drie maanden vervangen door een termijn van 90 dagen. Daarnaast wordt voorzien dat de voormelde termijn van 90 dagen eenmalig met ten hoogste 90 dagen verlengd kan worden, op dossierspecifiek gemotiveerd verzoek van het Openbaar Ministerie. Deze aanpassing geeft het Openbaar Ministerie meer ruimte in geval van complexere dossiers, terwijl de doorlooptijd toch zo kort mogelijk gehouden wordt. Op deze manier wordt gegarandeerd dat kort op de bal gespeeld kan worden, maar ook dat steeds voor de meest geschikte procedure gekozen kan worden.

Het principe dat, bij uitblijven van een beslissing van het Openbaar Ministerie binnen de vastgestelde termijn, de strafvordering vervalt en kan overgegaan worden tot administratieve afhandeling, zoals reeds voorzien in artikel 70, §3, van de Codex, blijft behouden. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid voor de aangeduide personeelsleden van het Departement om een protocol af te sluiten met het Openbaar Ministerie waarin wordt overeengekomen om bepaalde misdrijven in beginsel altijd administratief te vervolgen, zoals eerder voorzien werd in artikel 70, §4, van de Codex. Daar met de formulering 'Openbaar Ministerie' onvoldoende duidelijk is wie dit protocol kan afsluiten, wordt verduidelijkt dat het gaat om het college van procureurs-generaal. Verder wordt niet langer voorzien dat, in de gevallen vastgelegd in het protocol, het proces-verbaal niet naar het Openbaar Ministerie wordt gestuurd, geschrapd, zodat het Openbaar Ministerie te allen tijde de autonomie behoudt om te oordelen over de wenselijkheid om over te gaan tot strafrechtelijke afhandeling. Verder wordt gepreciseerd welke minimale inhoud het protocol moet bevatten. De Vlaamse Regering behoudt de machtiging om de wijze van goedkeuring van het protocol en de maximale geldigheidsduur ervan vast te leggen.

Deze bepaling is noodzakelijk voor het voeren van het Vlaamse dierenwelzijnsbeleid. Zonder deze bepaling is het immers onmogelijk om een

degelijke administratieve sanctiëningsprocedure te voeren voor die dossiers waarvoor het Openbaar Ministerie een administratieve afhandeling verkiest.

De materie leent zich ook tot een gedifferentieerde regeling, met specifieke regels voor dierenwelzijnsdossiers, en de weerslag op de federale bevoegdheid in deze is slechts marginaal. Er wordt immers niet geraakt aan de bevoegdheid van het Openbaar Ministerie om te bepalen welk sanctiërend spoor wordt gevolgd, en het Openbaar Ministerie werd geconsulteerd voor het vaststellen van de voorziene termijnen.

Gelet op het voorgaande is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 va de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 16

Artikel 70 van de Codex wordt volledig vervangen. Dit artikel regelt de administratieve sanctieprocedure. Deze procedure bevat een aantal wijzigingen in vergelijking met de procedure zoals voorzien in de Codex.

Artikel 70 van de Codex voorziet reeds dat de door de Vlaamse Regering aangeduide personeelsleden van het Departement een administratieve geldboete kunnen opleggen en, vooraleer dergelijke boete op te leggen, een alternatieve sanctie kunnen voorstellen. Dit wordt uitgebreid met de mogelijkheid om een geldsom, vergelijkbaar met een minnelijke schikking, voor te stellen.

Daarnaast wordt verduidelijkt dat niet enkel een administratieve geldboete opgelegd kan worden of een alternatieve sanctie of geldsom kan voorgesteld worden aan diegene die het misdrijf heeft uitgevoerd, maar ook aan degene die er opdracht toe heeft gegeven of er zijn medewerking aan heeft verleend.

Om de rechtszekerheid en transparantie te vergroten, worden de factoren waarmee rekening wordt gehouden bij het bepalen van het bedrag van de administratieve boete of het voorstel van geldsom of bij het voorstellen van een alternatieve sanctie, vastgelegd. Het gaat hierbij om de ernst en de frequentie van het misdrijf en de omstandigheden waarin het werd gepleegd of beëindigd. Het principe dat het bedrag van de administratieve geldboete niet lager mag zijn dan de helft van het minimum, noch hoger dan het maximum van de boete die voor het misdrijf is bepaald, en dat, bij samenloop van overtredingen, de bedragen van de boetes kunnen samengevoegd worden, blijft behouden. Hetzelfde principe wordt voorzien in geval van het voorstellen van een geldsom.

Vooraleer over te gaan tot het opleggen van een administratieve geldboete, kunnen de aangeduide personeelsleden een alternatieve sanctie of een geldsom voorstellen. Paragraaf 4 herneemt de bepalingen voorzien in de Codex en voegt enkele verduidelijkingen toe. Om deze paragraaf in lijn te brengen met de nieuwe mogelijkheid om een geldsom voor te stellen, wordt een betalingstermijn van 90 dagen voorzien.

De mogelijke alternatieve sancties zijn identiek aan deze voorzien in de Codex. Ook het principe dat geen administratieve boete kan opgelegd worden als de alternatieve sanctie wordt uitgevoerd, blijft behouden. Uiteraard wordt dit principe ook ingevoerd in geval van tijdige betaling van de geldsom.

Verder wordt expliciet voorzien dat het voorstel van een alternatieve sanctie of een geldsom de administratieve sanctieprocedure schorst, en dat het voorstel van alternatieve sanctie of geldsom vervalst wanneer de sanctie niet tijdig of integraal wordt uitgevoerd, of de geldsom niet tijdig en volledig wordt betaald. In dat geval wordt de administratieve sanctieprocedure hervat.

Het voorstel van een geldsom is vergelijkbaar met een minnelijke schikking. Er is geen sanctie verbonden aan het niet betalen van de geldsom, maar de vrijwillige betaling heeft wel tot gevolg dat de administratieve sanctieprocedure vervalt. Bovendien kent deze procedure een kortere doorlooptijd, wat de periode van onzekerheid over de gevolgen van de overtreding voor de betrokkene beperkt. De toevoeging van deze optie biedt dan ook een gunstigere uitweg voor de overtreder, zonder dat de overtreding ongestraft blijft, wat toelaat om een efficiënter sanctioneringsbeleid te voeren. Hetzelfde geldt voor het principe van de alternatieve sanctie.

Paragraaf 5 verduidelijkt de procedure voor het opleggen van een administratieve boete. Deze verduidelijkingen creëren een grotere rechtszekerheid en vrijwaren de rechten van de betrokkene.

Er wordt bepaald dat de betrokkene met een beveiligde zending wordt geïnformeerd over de intentie om een administratieve geldboete op te leggen. Hij heeft een termijn van 30 dagen om een schriftelijk verweer in te dienen en kan de documenten waarop de boete gebaseerd is, inzien en er een kopie van ontvangen. Na ontvangst van het verweer of na afloop van de termijn van 30 dagen voor het indienen van het verweer, wordt een beslissing genomen en met een beveiligde zending meegedeeld. In voorkomend geval moet de boete binnen 90 kalenderdagen na de definitieve beslissing worden betaald.

Tot slot bepaalt paragraaf 6 dat geen administratieve geldboete meer kan worden opgelegd of een alternatieve sanctie of een geldsom kan worden voorgesteld meer dan drie jaar na de datum van afsluiting van het proces-verbaal, in plaats van drie jaar na de feitelijke overtreding. Dit biedt meer duidelijkheid en zekerheid, daar het exacte moment van het begaan van de overtreding niet steeds gekend is of niet bepaald kan worden, bv. wanneer de betrokkene zijn hond niet laat identificeren. Het principe dat de daden van onderzoek of van vervolging tijdens deze termijn de loop ervan stuiten, en dat met deze daden een nieuwe termijn begint te lopen, zelfs ten aanzien van personen die hier niet bij betrokken waren, zoals voorzien in de Codex, wordt behouden. Wel wordt verduidelijkt dat deze nieuwe termijn begint te lopen vanaf de datum waarop het proces-verbaal dat volgt uit de nieuwe daden van onderzoek of van vervolging, is afgesloten.

Artikel 17

Artikel 71 van de Codex voorziet dat het bedrag van de administratieve geldboete wordt verhoogd met de opdecimen die van toepassing zijn op de strafrechtelijke geldboeten. Hetzelfde principe wordt ingevoerd voor het voorstel van geldsom. Dit garandeert dat het bedrag steeds aangepast zal zijn aan de actuele situatie.

Artikel 18 t.e.m. 20

Deze artikelen brengen de artikelen 73 t.e.m. 75 van de Codex in overeenstemming met het vernieuwde personeelsstatuut van de Vlaamse overheid. Er wordt niet langer gesproken over 'ambtenaren', maar over 'personeelsleden', waarbij de 'statutaire personeelsleden' de personeelsleden met gezagsfuncties zijn. Tevens wordt de artikelnummering waarnaar verwezen wordt in deze artikelen legistiek in lijn gebracht met de wijzigingen conform artikel 14 en 16 van dit decreet.

Artikel 21

In artikel 76 van de Codex worden verschillende wijzigingen aangebracht om verder te verduidelijken van welke personen persoonsgegevens verwerkt kunnen worden, evenals welke persoonsgegevens verwerkt kunnen worden. Zo wordt onder andere toegevoegd onder de categorieën van personen wiens persoonsgegevens kunnen verwerkt worden "de personen die contact opnemen met het departement" en tevens "de personen die betrokken zijn bij een van de in artikel 17 vermelde inrichtingen". Onder deze laatste categorie gaat het om de

effectief betrokken personen, zoals bijvoorbeeld de beheerder of de verantwoordelijke van een inrichting, en niet om particulieren die een huisdier aankopen of adopteren.

De bepaling aangaande maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens, opgenomen in het derde lid van artikel 77 van de Codex, wordt ingeschoven in artikel 76 van de Codex.

Tot slot wordt de delegatie aan de Vlaamse Regering om te bepalen aan welke entiteiten en voor welke doeleinden de verwerkte persoonsgegevens kunnen meegedeeld worden, geschrapt. Tegelijk wordt een nieuwe paragraaf 4 toegevoegd, die bepaalt dat de verwerkte gegevens kunnen meegedeeld worden aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), voor wat betreft de gegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van controles in het kader van de dierengezondheidswetgeving. Dierengezondheid en dierenwelzijn liggen immers dicht bij elkaar, en de betrokken controle-instanties voeren vaak controles uit op dezelfde locaties. Net zoals het Departement in de uitoefening van zijn controle-opdracht in het kader van dierenwelzijn regelmatig persoonsgegevens nodig heeft die worden verwerkt door of in opdracht van de federale overheid, geldt ook dat de betrokken federale controle-instantie, met name het FAVV, in het kader van zijn controle-opdracht regelmatig gegevens nodig heeft die verwerkt worden door of in opdracht van het Departement. Het gaat dan bv. om gegevens van inrichtingen waar dieren gehouden worden (honden- en kattenkwekerijen, dierenasielen, dierentuinen, ...), of om registratiegegevens van honden of katten. Om deze reden is het noodzakelijk om deze gegevensuitwisseling decretaal vast te leggen. Dit neemt niet weg dat ook aan andere overheidsdiensten op hun vraag gegevens kunnen meegedeeld worden, op voorwaarde dat deze vraag kadert in een onderzoek, dat zij de bevoegdheid hebben om deze gegevens op te vragen en dat de vraag proportioneel is. Dergelijke sporadische vragen worden individueel behandeld en getoetst om de gegevensbescherming maximaal te vrijwaren.

Artikel 22

Dit artikel heft het derde lid van artikel 77 van de Codex op. Deze bepaling wordt met artikel 21 van dit decreet ingeschoven in artikel 76, §2, van de Codex, en is dan ook overbodig geworden.

Artikel 23 en 24

Artikel 23 en 24 brengen taalkundige verbeteringen aan in respectievelijk artikel 82, §2, en artikel 84 van de Codex.

Artikel 25

Dit artikel voorziet dat de bepalingen die artikels van de Codex met een latere datum van inwerkingtreding wijzigen, en de hieraan gerelateerde nieuwe bepalingen, in werking treden op hetzelfde moment als het gewijzigde artikel (waaronder de bepalingen die betrekking hebben op de administratieve sanctieprocedure). Voor de overige bepalingen geldt de normale termijn voor inwerkingtreding.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend
Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS